

1961 מן הרגע הראשון של פרוץ פרשת לבון, מילא בה העור לם הזה תפקיד מרכזי. הוא לא הסתפק בחשיפת עובדות בלבד, אלא הכתיב ב"מקרים רבים את ההתפתחות הציבורית.

1959 אלות המשטרה נגד המארו קאים של ואדי סאליב. העור לם הזה גילה את הפרובוקציה הגדולה, וכי שקרא לבוחרים לתמוך בבן-הרוש, זכה מנהיג המרד ביותר מ-8000 קולות.

1958 פסקהדין במשפט כפר קא סס ניתן. האמת יצאה לאור רק הודות לנכונות אנשי העולם הזה, שנתן קלו בתחילה בקיר הצנוורה, לפרסם חוברת בלתי-חוקית כדי לחשוף את פרטי הסרגריה.

1958 ביום בו נאלץ יחזקאל סהר להתפטר מראשות משטרת ישראל נרסם נצחון ישיר ובעל חשיבות להעולם הזה. "סוף-סוף", כתבנו באותו גליון, "סולק סמל הרקבון במשטרה."

● כן תחול האחריות הפלילית והאזרחית על "ראש המערכת" — תואר הקיים רק בעתון אחד בארץ ובעולם — העולם הזה (סעיף 11).

● לגבי שבועון, אחראים נוסף על כל הנ"ל גם המדפיס, ומי שמוכר את הפירסום או מפיץ אותו — כלומר, מחלקי-העתונים והקיוסקאי (סעיף 12). הנדרשים בכך להיטיל צנורה משלהם על השבועון.

● בית-המשפט "רשאי" (ולמעשה נדרש) להטיל איפול על המשפט, וגם על עצם קיומו, כתב-האישום והעדות — כך ש"המשפט יהיה למעשה חשאי" (סעיף 21).

● אסור לחקור את התובע-עלכוננו על "אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו" — אלא אחרי שכבר ניצח במשפטו (סעיף 22). כך, שלמעשה לא תהיה חקירת שתי-וערב אפק-טיבית של התובע.

הסיכום: אפשר לשלוח לבית-הסוהר כל חבר-מערכת על פירסום דברי-ביקורת על "בעל משרה ציבורית", גם כשהם דברי אמת מוכחת. המשפט יהיה חשאי ולנאשמים לא תהיה הגנה יעילה. אחרי ההרשעה הפלילית אפשר להטיל על העתון ועל העתור נאים באופן אוטומאטי "פיצויים" בכל סכום שהוא, ובכך להוסיף הרס כלכלי על מאסר גופני. אותו "בעל משרה ציבורית" מוגן מראש מפני כל פירסום ומפני כל חקירת שתי-וערב על אופיו ומעשיו — ואילו הצ"לחתו במשפט מוכסחת מראש גם כשכלל האשמות נגדו תוכנה כנכונות.

מוגבל (סעיפים 6 ו-7).
● אפשר להחרים את העתון בו פורסמה לשון-הרע (סעיף 9).

● האחריות הפלילית והאזרחית לפירסום תחול למעשה על כל עובדי המערכת, והיינו: על עורך העתון, המדויע, האחראי לפירסום אותו לשון-הרע, עורך בפועל (סעיף 11).

א ל זה הם הסעיפים העיקריים של חוק לשון הרע, שהוגדר פה אחד על-ידי ציבור עתונאי ישראל כחוק השם קץ ל"תופש-העתונות".

● "לשון הרע" היא "לפגוע באדם ב"מישרתו, אם מישרה ציבורית ואם מישרה אחרת" (סעיף 1).

1962 משטרת ישראל התחמקה מ"מילוי תפקידה, כשנחטף יוסלה שוחמאכר בידי הקנאים. העולם הזה הכריח את הממשלה להפעיל את השי"ב.

אגעים במרחב

במשך השנים קיימו עורכי העולם הזה עשרות שיחות עם שרים ומנהיגים ערביים מעבר לגבול. את רובם לא ניתן לפרסם, והם לא צולמו. תמונה זו צולמה כאשר הוזמן אבנרי למסיבה של השגרירות הערבית בא"ם, לכבוד עצמאות אלג'יריה. לידו: נשיא עזרת ה"אויס, מונגי סלים התוניסי, שהוא ידימינו של אל-חביב בורגיבה, ועבד-אל-קאדר צ'ני-דדלי, שר בממשלה הנוכחית של אל-ג'יריה. משמאל נראה השגריר המארוקאי.

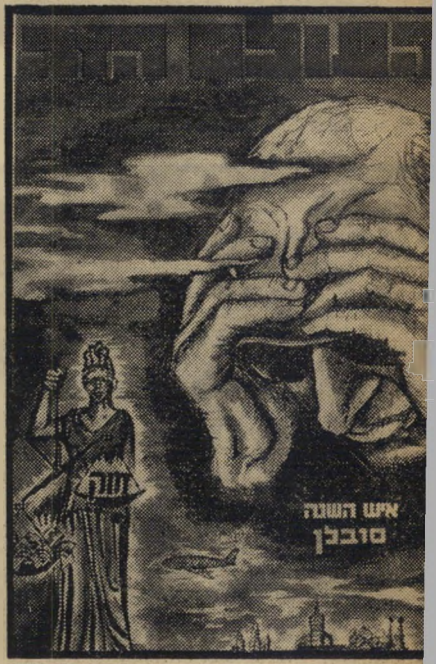
● לא די לנאשם להוכיח כי דבוי אמת, כדי לצאת זכאי במשפט. הוא יורשע גם אם הוכיח שבדבריו אמת — אם לא הר"כיח כי היה בפירסום "עניין ציבורי" (למ"ד פתוחה) ושהפירסום "לא חרג מתחום הנדרש לאותו עניין" (סעיף 14).

● לשון-הרע יכולה להיות "בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר" (סעיף 2).

● אפשר להרשיע אדם על הוצאת לשון-הרע על "ציבור שאינו תאגיד" — כלומר, על ציבור שאינו מוגדר כלל. כל המשניק את עצמו לציבור כזה יכול להגיש קובלנה (סעיף 4).

● אפשר להרשיע אדם על הוצאת לשון-הרע על מת (סעיף 6).

● על הוצאת לשון-הרע אפשר להגיש משפט פלילי ואזרחי כאחד. במשפט הפלילי יהיה העונש ששה אחת מאסר, ובמשפט האזרחי אפשר להטיל פיצויים בסכום בלתי-

נאום בפלורנץ
שלוש פעמים הוזמן אורי אבנרי לוועידת-השלום, הנערכות מטעם ראש-העיר ג'ורג'ו לה-פירה בפלורנץ, למרות שבכל פעם מחתה ממשלת ישראל רישמית נגד ההזמנה, השמיצה את אבנרי כ"עורך פורנוגרפי". דעות העולם הזה זכו לתשומת-לב לא רק בוועידות אלה, אלא גם בין אישים שוחרי-שלום בעולם. כך הזמין ז'אן-פול סארטר אישית, בשיחה עם אבנרי, מאמר על רעיונות העולם הזה, שהועתק לאחר מכן בבטאונים ערביים, ואילו לה מוגד הפאריסאי, בעל היוקרה העצומה, הזמין מאבנרי סידרת-מאמרים על בעיות השלום במרחב.

1962 יהודי ביקש מיקלט פוליטי בישראל — וממשלת בן-גור"ן יזנה הסנירה אותו לידי רוזפור, הביאה להתיבדותו. העולם הזה הזעיק את מצפון העם.